

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

اهمیت طراحی منظر ساحلی با استفاده از الگوهای محیطی

سیده فاطمه سید خلخالی^۱ * احمدرضا کشتکار قلاتی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور، khalkhali.mahta@gmail.com

۲- استادیار معماری، دانشکده عمران، معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران،

Ahmadrk60@yahoo.com

⋮

چکیده

طراحی منظر ساحلی، سبب نظم بخشیدن و ارتقاء کیفیت بصری و حسی و همچنین اکولوژیک منطقه ساحلی می‌گردد. ساحل بخشی از هویت شهرهای حاشیه دریا به شمار می‌آید، لذا سامان‌دهی و طراحی منظر ساحلی یکی از اساسی‌ترین پروژه‌های اکولوژیک یک شهر می‌باشد. اما آنچه بیش از هر چیز حائز اهمیت است، توانایی جذب افراد برای ورود به آب است. اینجاست که وظیفه یک معمار منظر برای خلق فضایی دلپذیر در محیط ساحلی، شناخت دریا و نقش آن در منظر ساحلی می‌باشد، مشخص می‌گردد. در این راستا، با بررسی اهمیت طراحی منظر ساحلی به این سوال پاسخ می‌دهیم که: طراحی منظر ساحلی با توجه به الگوهای محیطی کدامند؟ این مقاله بر آن است تا با روش توصیفی - تحلیلی به شیوه‌های تدوین اصول طراحی منظر ساحلی بر اساس الگوهای محیطی، شناخت عوامل تأثیرگذار الگوهای محیطی در طراحی منظر ساحلی، تعیین میزان تأثیرگذار الگوهای محیطی بر طراحی منظر ساحلی بپردازد. نتایج حاصله حاکی از آن است که الگوهای محیطی یکی از کارکردهای اساسی طراحی منظر ساحلی است که موجب تغییرات بنیادی در خلق سواحل با ویژگی‌های خاص هر منطقه می‌گردد. طراحان منظر با بکارگیری صحیح این الگوها به الگوهای ساحلی انسان محور دست می‌یابند و نهایتاً به ارتقاء گردشگری ساحلی آن کمک می‌نمایند.

واژه‌های کلیدی: اهمیت، طراحی، منظر ساحلی، الگوهای محیطی،

۱- مقدمه

معماری منظر به سبب برخورداری از دانش محیطی و اکولوژی و خلاقیت‌های طراحانه توأم با درک ارزش‌های فرهنگی و قابلیت‌های طبیعت، به بهبود کیفیت شاخصه‌های زیست محیطی دارد و تأثیر مستقیمی بر ساختار شهر و نحوه زندگی شهروندان دارد [۱]. در عصر امروز بحرانی که گریبان‌گیر کشورهای جهان به‌ویژه در کشورهای جهان سوم و یا در حال توسعه است، فقدان مدیریت صحیح و سیاست‌های بلندمدت مناسب و عدم ادراک صحیح طراحان از نقش مناظر طبیعی به مثابه بالاترین تجلیگاه فرهنگ و تمدن، به تجاوز نامعقول و بی‌رویه به حریم و گستره‌های طبیعی و در نهایت به تخریب اکوسیستم‌های طبیعی منتج گردیده است. این اکوسیستم‌ها در سراسر جهان به علت استفاده بیش‌ازحد برای مصارف کشاورزی در معرض خطر می‌باشند، به‌گونه‌ای که در حال حاضر ۵۰ درصد تالاب‌های جهان نابود شده‌اند [۲]. کشورمان ایران با تخریب جدی سواحل و منابع آبی مواجه است. این تخریب قاعدتاً دارای آثار سوء زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی بوده و در صورت استمرار، اقدامات همه‌جانبه‌ای نیاز است تا ضمن حفظ منابع پایه در مناطق ساحلی، بتوان زمینه و شرایط